

Ne félj, mások is így csinálják

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetencia

9. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Bányai László

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	14-15 évesek
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	A korrupció fogalmának tisztázása, a korrupció megjelenésével kapcsolatos személyes tapasztalatok felidézése; a jelenségek megítélése súlyosságuk szempontjából; a korrupció társadalmi veszélyességének tudatosítása, a jogi és erkölcsi következmények közti különbség felismertetése, a személyes felelősségre történő érzékenyítés
A modul témái, tartalma	Témák: Kapcsolatok – felelősség; konfliktus – érdekellentét, dilemmahelyzet; erkölcs és jog – normák, törvények, lelkiismeret, döntés Tartalom: A korrupció fogalma, értelmezése, káros következményeinek, veszélyeinek tudatosítása; a korrupció megjelenése közvetlen és tágabb környezetünkben, a mindennapi helyzetekben hozott döntések kockázatainak megtapasztaltatása; a korrupció elleni küzdelem a jog, az erkölcs és a konkrét napi gyakorlat területén
Megelőző tapasztalat	Média hírek, saját élmények
Ajánlott továbbhaladási irány	Erkölcsi és jogi szabályok
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önszabályozás: sikerkezelés, kudarctűrés, felelősségvállalás, tekintet másokra Énhatékonyság-érzés: egészséges önbizalom, belső kontroll A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: kritikai gondolkodás, szabálykövetés Társas kompetenciák: véleményalkotás, vitakészség
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom; Társadalomismeret Tantárgyakhoz: történelem; társadalomismeret; etika; osztályfőnöki óra Modulokhoz: A lelkiismeretfurdalástól a szankcióig (szka208_47); Fair play – Az ókori és a mai olimpiák szabályai (szka209_02); Vétkesek közt cinkos, aki néma (szka209_27); Valóban a részvétel a fontos? (szka209_29); Mennyibe kerül a becsület? (szka210_41); Hová tűnt az erkölcsi halál? (szka210_45)

Módszertani ajánlás

A korrupció fogalmának tisztázását követően azoknak a konkrét élményeknek a felidézése történik, amelyekkel a gyerekek életük során találkozottak, illetve amelyekről közvetlen környezetükben vagy a média útján értesültek. A modul központjában olyan konkrét esetek állnak, ahol a tanulóknak lehetőségük nyílik döntéseket hozni olyan ügyekben, ahol a tisztességes, de fáradalmas, idő-, esetleg pénzigényes út, illetve a könnyebben járható megvesztegetés, korrupció alternatívái között kell választaniuk. Akár szerepjáték, akár fogalmazás formájában kerül sor a megoldási variációk kimunkálására, mindenképpen engedjük a gyerekeket mérlegelni, felsorolni a mentő és súlyosbító körülményeket, megélni tehát azt, hogy bármennyire is egyértelmű a korrupciómentes megoldás erkölcsi magasabbrendűsége, nem mindig egyszerű és fájdalommentes ezt az utat választani. Fontos annak tudatosítása, hogy végső soron megéri tisztességesnek lenni, hiszen valamennyiünk közös érdeke a hazánkban erősen terjedő korrupció visszaszorítása.

Az értékelés során nem élünk a hagyományos iskolai eszközökkel, nem osztályozunk. A tanulók véleményéből, visszajelzéseiből a tanár tudja állapítani, hogy mennyi jött át a rivaldán pedagógiai céljaiból, és hogy mely pontokon van szükség további munkára, meggyőzésre. Mivel a bennünket körülvevő társadalmi környezet nem feltétlenül sugallja az etikailag elfogadhatóbb megoldás vállalhatóságát, illetve eredményességét, feltételezhetően hosszadalmas és következetes munkára van szükség, hogy a gyerekeket átlendítsük a közömbösség és cinizmus gátjain, és legalább elgondolkodtassuk őket azon, hogy nem lehet emberhez méltóan élni egy olyan társadalomban, ahol minden a pénzen múlik, ahol minden eladó. E cél elérésében csekély segítséget jelent az öncélú moralizálás, ezért van szükség arra, hogy a gyerekek saját bőrükön tapasztalják meg a konkrét dilemmákat, és a döntések kockázatait, felelősségét. A szerepjátéknak és a fogalmazásnak az itt ajánlott, kreativitást igénylő és a beleélést segítő módszerei kedvező lehetőséget nyújtanak erre.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Hangfelvétel – Gounod Faust című darabjából Mephisto dalát (Eladó az egész világ!), magyar szöveggel

P2 – Hangfelvétel – a Tankcsapda együttes Mennyország - turiszt című száma

P3 – Mi a korrupció? Háttérolvasmány

P4 – A korrupció rokon értelmű szavai (poszterre írva vagy kivetítve)

P5 – Nem lehet minden eladó! Háttérolvasmány

Tanulói segédletek

D1 – A korrupció fogalmának leírása

Valamennyi tanulónak szükséges.

D2 – 5 fajta történet. Mind az öt csoportnak különböző történet jut, tehát külön lapokon kell ezeket megjeleníteni
Az adott csoportnak jutó történetet valamennyi csoporttag megkapja.